

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. IV. Alia argumenta solvuntur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

§. IV.

Alia argumenta solvuntur.

Contra ultimam conclusionem, in qua diximus habitum fidei non remanere in beatis, obijci potest in primis autoritas SS. Patrum, praesertim Irenaei, & Tertulliani, qui aperte docere videntur oppositum: ille enim lib. 4. cap. 17. sic ait: *Paulus inquit omnibus evacuatis manere fidem, spem, dilectionem*: iste verò in libro de patientia haec scribit: *Merito charitas nunquam excidit, nam cetera evacuabuntur, consummabuntur; excidantur lingua, scientia, prophetia; permanent fides, spes, dilectio.*

Secundo sic ratione arguitur: Lumen gloriae datum Paulo in raptu non exclusit habitum fidei, ut docet D. Thomas infra quæst. 175. art. 3. ad 3. Sed lumen gloriae in D. Paulo fuit ejusdem naturae cum lumine gloriae in beatis: Ergo lumen gloriae, inditum mentibus Beatorum, habitum fidei non expellit, sed cum eo stare potest in eodem intellectu.

Tertio, Esto beati clarè videant Divinam Essentialiam, in ea tamen non vident omnia mysteria gratiae, quae spectant ad objectum materiale fidei: Ergo retinent fidem habitualementem, saltem de illis mysterijs.

Quarto, Fides est nobilior virtus, quam virtutes morales, puta temperantia, & fortitudo, ut articulo praecedenti ostendimus: Sed temperantia & fortitudo erant in beatis ad ornamentum, licet non ad exercitium: Ergo & fides.

Denique, Theologia, quam hic in via per nos ad usum acquirimus, remanet in patria, ut in disputatione proœmiali Theologiae docuimus: Ergo & fides (à qua, ut à subalternante, & habitu principiorum dependet) similiter perseverante debet in caelo.

Ad primum dicendum, quod Irenaeus & Tertullianus non volunt quod fides & spes maneat in beatitudine, secundum suas rationes specificas, sicut manet charitas, sed tantum secundum rationem communem attingendi primum verum, & summum bonum, in quantum per visionem, succedentem fidei, perfecte cognoscitur Deus in seipso, qui prius imperfectè per fidem cognoscebatur; & in quantum per fruitionem, succedentem spei, perfecte habetur Deus, qui prius imperfectè per spem possidebatur.

Ad secundum respondeo, quod lumen gloriae in D. Paulo fuit quidem ejusdem naturae cum lumine gloriae in beatis, non tamen ejusdem status & perfectionis; quia non datum fuit Paulo per modum habitus permanentis, sicut conferretur beatis in patria: formae autem contrariae non solum se invicem expellunt, quando sunt in statu perfecto & permanenti, non verò quando sunt in statu imperfecto, & in subiecto solum in esse vitali, & per modum transeuntis existunt: sicut patet in accidente spiritali, qui quamvis respiciet subiectum in re corporea permanenter, potest tamen transeunter in ea recipi, ut de virtute productiva gratiae, respectu sacramentorum, docet D. Thomas 3. p. quæst. 62. art. 4. Similiter si daretur aliqua demonstratio, quae non permanenter, sed tantum per modum transeuntis, intellectum afficeret, non evacuet habitum fidei, vel opinionis; quia tunc non generaret habitum scientiae, cum habitu fidei & opinionis

A impossibilem: licet enim oppositio & incompossibilitas inter habitus & formas radicaliter ex ipsa natura formarum oriatur, non exercetur tamen, nisi habeant statum perfectum & completum, ut supra ex Cajetano declaravimus.

Ad tertium, dato Antecedente, nego Consequentiam: cum enim fides, sicut alij habitus, ab objecto formali & primario specificetur, eo sublato, permanere nequit: unde si beati non possunt retinere fidem habitualementem circa Deum, & ea quae necessarid ipsi competunt, non possunt eam habere de mysterijs gratiae, quae in ipso clarè non vident: sicut licet adhuc non possideant gloriam corporis, quae est objectum spei secundarium; quia tamen fruuntur gloria animae, & visione beatificà, quae est ejus objectum primarium, non relinquitur locus habitui spei in patria, juxta illud ad Rom. 8. *Quod videt quis, quid sperat?*

Ad quartum respondeo ex D. Thoma 3. p. qu. 7. art. 3. ad 1. *Quod fides est nobilior virtus virtutibus moralibus, quia est circa nobiliorem materiam: sed tamen importat quandam defectum in comparatione ad illam materiam, qui defectus in Christo non fuit: Et ideo non potuit in eo esse fides, licet fuerint in eo virtutes morales, quae in sui ratione hujusmodi defectum non important, per comparationem ad suas materias.* Ex quibus patet, cur fides non possit manere in beatis ad ornatum, bene tamen temperantia, & fortitudo, aliæque virtutes morales: fides enim ob imperfectionem inevidentiae, quam habet essentialiter annexam, non potest esse ornamentum in beatis; virtutes verò morales, quia non habent essentialiter imperfectionem annexam, ad ornamentum beatorum deservire possunt.

Ad ultimum, concessio Antecedente, nego consequentiam, & paritatem: Ratio discriminis est, quia fides est essentialiter obscura, & inevidens, subindeque impossibilis cum clara Dei visione: Theologia verò non est essentialiter obscura, sed tantum accidentaliter, & ratione status viae, in quo per accidens dependet à fide, quae in nobis viatoribus gerit vices luminis gloriae, & est, ut ita loquar, vicaria scientiae beatificae, cui Theologia nostra per se, & ex natura sua, in certitudine & evidentia suorum principiorum subordinatur; unde connaturaliter petit illi conjungi, & in tali conjunctione habere evidentiam suorum principiorum, ut fuse in disputatione proœmiali Theologiae exposuimus.

ARTICULUS III.

Qua sint causa fidei, & praecipui ejus effectus?

E Circa causas fidei nulla se offert celebris difficultas, aut controversia: constat enim apud omnes causam materiale, seu subiectivam fidei infusae, esse subiectum in quo recipitur, nempe intellectum hominis, vel Angeli viatoris formalem, objectum à quo specificatur, nimirum Deum, ut est prima veritas revelans: finalem hominis salutem, cujus est initium, radix, & fundamentum, & ad quam ut ad proprium finem ordinatur, juxta illud D. Petri *Reportantes finem fidei vestrae, salutem animarum vestrarum*: efficien-tem denique esse solum Deum, à quo fidei habitus infunditur, & qui non solum revelat ea quae credenda sunt, sed etiam intellectum movet & applicat per gratiam ad assentiendum veritati-